N°. 2377.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1855.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG 20 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Februarij.

JOANNES ZWIJSEN, door de gratie Gods en des H. Apostolischen Stoels Aartsbisschop van Utrecht, Apostolisch Administrator van 's Hertogenbosch, Huisprelaat van Z. H. Paus Pius IX, Assistent-bisschop bij den Pauselijken troon, enz.

Aan de Geestelijkheid en de Geloovigen zijner aartsdiocese, zaligheid in den Heer!

Wederom nadert de H. Vaste, waardoor de Kerk Ons tot de viering van het Paaschfeest voorbereidt: die tijd, waarin Ons assche wordt op het hoofd gestrooid, tot herinnering onzer vergankelijkheid: die tijd, waarin Wij 's Heeren lijden zullen overwegen en in den geest den weg bewandelen, door onzen Verlosser met zijn bloed besproeid: die tijd, waarin Ons onthouding is voorgeschreven, om door versterving Ons vleesch te vernederen en door boetvaardigheid onze schuld bij God te voldoen. Welaan dan, Geliefden, laat Ons diep doordrongen zijn van den geest, welke Ons in die H. dagen bezielen moet; van den geest eener kinderlijke gehoorzaamheid aan de geboden der H. Kerk; eener dankbare liefde jegens den Verlosser, die tot onze verzoening met God en tevens tot onze onderrigting zooveel geleden heeft; van het besef der waarheid, dat, gelijk Ons de H. Leo zegt (1), *door vrijwillige tuchtiging ons vleesch voor zijne begeerlijkheden sterft en onze geest in deugden wordt hernieuwd.*

Wij vinden thans gelegenheid, U eene voor ons Aartsbisdom belangrijke mededeeling te doen.

Toen Wij Ons op het laatste des vorigen jaars te Rome bevonden en daar het geluk hadden, van den Opvolger des H. Petrus te zien en te spreken, hebben Wij aan Z. H. den wensch geuit, dat er ten aanzien der verpligting van Mis te hooren op sommige dagen des jaars, waarop die verpligting bestond zonder die van onthouding van slaafschen arbeid, eene verandering mogt worden gemaakt; zoowel om hierdoor de gelijkvormigheid tusschen ons Aartsbisdom en andere Bisdommen dezes rijks en tusschen de verschillende streken van het Aartsbisdom te bevorderen, als om het ongerijf, hetgeen voor de werkende klasse voornamelijk uit die verpligting voortsproot, weg te nemen. Uit teedere bezorgdheid voor zijne kinderen dan aan onze wenschen gehoor gevende, heeft Ons de H. Vader bij besluit van den 3 Dec. 1854 (2), de noodige magtiging voor die verandering verleend. Dien ten gevolge verklaren Wij bij dezen die verpligting opgeheven op de navolgende feestdagen, als zijn:

Van den H. Matthias, 24 Februarij; van den H. H. Philippus en Jacobus, 1 Mei; van Kruisvinding, 3 Mei; van de geboorte des H. Joannes Baptista, 24 Junij; van den H. Jacobus, 25 Julij; van den H. Laurentius, 10 Augustus; van den H. Bartholomeus, 24 Augustus; van den H. Mattheus, 21 September; van den H. Michaël, 29 September; van de H. H. Simon en Judas, 28 October; van den H. Martinus, 11 November; van den H. Andreas, 30 November; van den H. Thomas, 21 December; van den H. Joannes Evangelist, 27 December.

Verre zij het echter van Ons, dat Wij hierdoor, bij wien ook, de godsvrucht zouden willen verminderen of den ijver verkoelen, waarmede zoovelen Uwer die dagen, door onze voorouders zoo plegtig gevierd, heiligen. Neen, hartelijk wenschen Wij, dat zij in hunnen ijver voortgaan en toenemen, dat zij dan, ofschoon door geene wet meer gebonden, zoo het hun mogelijk is, toch uit eigen verkiezing aan het H. Misoffer deel nemen, en zich met de H. Kerk bij de gedachtenisviering en het aanroepen van roemrijke heiligen vereenigen

Wij gelasten daarom bij dezen zelfs de Wel Eerwaarde Heeren Pastoors, dat zij op gemelde dagen, op een voor hunne gemeenten geschikt uur eene *zingende Mis* zullen celebreren, waarvan op den voorafgaanden Zondag in de kerk aankondiging zal zijn geschied, ten einde zoo aan elk de gelegenheid verschaft worde, om zijne godsvrucht

(1) S. Leo. Serm. 2 de jejun. decim. mens.
(2) Rescript der Congr. de prop. fid. 3 Dec. 1854.

te voldoen. Wij meenen ook hierbij eene opwekking te moeten voegen voor diegenen, in wier belang vooral Wij de gemelde verandering hebben gevraagd.

Beminde Geloovigen! Betoont zich de H. Kerk door het verzachten harer wetten eene zorgvuldige en teederhartige moeder, en heeft Zij bij Ons ook des te meer regt en aanspraak op dankbaarheid en kinderlijke onderwerping. Heeft Zij U ontheven van eene verpligting, die belemmerend scheen voor de behartiging uwer tijdelijke zaken, dan vindt Gij daarin eene reden te meer, om de geboden, welke Zij van kracht laat, stipt te vervullen en hare bevelen met naauwgezette trouw te volbrengen. Is het voorschrift van de H. Mis te hooren voor u thans op de aangeduide feesten uit moederlijke liefde ingetrokken, dan is dit voor de H. Kerk een grond te meer, om van U te verwachten, dat Gij op de Zon- en Vierdagen het H. Offer en de overige godsdienst-oefeningen met des te bereidvaardiger gehoorzaamheid en vuriger godsvrucht zult bijwonen; ja zelfs, dat Gij dien tijd, welke voor uw tijdelijk belang niet wordt gevorderd, met grooteren ijver aan het gebed en uw zielenheil zult toewijden. Gij zoudt u grootelijks bedriegen, Geliefden, als Gij meenen zoudt, dat de H. Kerk aan den geest dezer eeuw hare medewerking schenken wil, om U meer en meer in de beslommeringen van tijdelijke zaken te dompelen. Daarentegen, Zij worstelt met dien geest; Zij voegt zich naar uwe omstandigheden, om U juist hierdoor meer tijd en gelegenheid te verschaffen, van onverdeeld over uw eeuwig belang na te denken en ook hiervoor met kracht te arbeiden. Steeds blijft Zij U met den Verlosser (3) toeroepen; luider, naarmate uw zielsvijand U meer het tegendeel wil diets maken: *De mensch leeft niet van brood alléén, maar van alle woord, dat uit Gods mond voortkomt;* steeds blijft Zij U de eeuwige waarheid op het geweten drukken, uwe harten inprenten: *Uwe ziel heeft meer waarde, dan ligchamelijk voedsel* (4). Er is eene dwaling, die in het maatschappelijk leven meer en meer veld wint en daarom meer en meer rampen aan de wereld berokkent, eene dwaling, doodend voor het godsdienstig gevoel; eene dwaling, aan wier besmetting Gij het meest blootstaat; de dwaling, »dat de mensch het eerst en het meest voor zijne tijdelijke belangen zorg moet dragen, en dat de vrucht zijns arbeids geheel van zijn overleg en zwoegen afhangt." Hoedt U daartegen door de herinnering aan het gebod des Heeren: *Zoekt eerst het rijks Gods*, (5) en door er vast van overtuigd te zijn, dat, *zoo de Heer het huis niet bouwt, zij vruchteloos arbeiden, die met dien opbouw bezig zijn* (6).

Nog heeft Ons de H. Vader eene andere gunst bewezen, voor ons Aartsbisdom van gewigt. Wij hebben, uit eerbied voor onzen eersten Voorganger en om uwe godsvrucht voor dien grooten Heilige, verzocht, dat de H. Willibrordus door den Stedehouder van Christus aan ons Aartsdiocees tot Beschermheilige mogt worden gegeven, en ons verzoek is ingewilligd.

Bovendien heeft Z. H. verleend (7) eenen *Vollen Aflaat*, voor het gansche Aartsbisdom en door alle geloovigen, mits gebiecht en gecommuniceerd hebbende, te verdienen op den feestdag des H. Willibrords en gedurende het daarop volgend Octaaf, welke Aflaat ook toepasselijk is op de *geloovige zielen.*

Heeft de H. Vader de vereering des H. Willibrords in ons midden willen aanmoedigen, heeft Hij uwe godsvrucht in zekeren zin door eenen Aflaat willen beloonen, Wij ook willen uw godsdienstig gevoel te gemoet komen en dienovereenkomstig handelen. Wij bepalen dan, dat de feestdag des H. Willibrords, den zevenden der maand November, in al de kerken van ons Aartsbisdom jaarlijks als een der hoogste feesten, overeenkomstig zijn rang, plegtig worde gevierd. Wij gelasten daarom bij dezen aan de Wel Eerw. Heeren Pastoors, dat zij ten dien einde in hunne kerken de noodige beschikkingen nemen, en op genoemden dag de voor zulke feesten gebruikelijke godsdienstoefeningen (dat is: eene plegtige zingende-Mis, met uitstelling van het Allerheiligste, preek, lof of vesper) houden. Ten overvloede zij hier echter bij aangemerkt, dat voor het geloovig volk uit deze bepalingen en gunsten geene *nieuwe* verpligting is ontstaan.

(3) Matth. IV, 4. (4) Verg. Matth VI, 25 (5) Matth. VI, 33. (6) Ps. CXXVI, 1. (7) Rescr. v. d. Congr. de prop. fid. 3 Dec. 1854.

Eerwaardige Geestelijkheid, Beminde Geloovigen! Mij dunkt, Ik zie U bij het vernemen van dit alles van vreugde opgetogen; Mij dunkt, Ik zie de aandoeningen van uw godsdienstig hart zich teekenen op uw gelaat; Mij dunkt, Ik zie U uwe blikken ten hemel slaan, om Neêrlands Apostel dáár te zoeken en Hem U, U zelven, uwe kinderen en kleinkinderen, het behoud van het dierbare pand des Geloofs in uw nageslacht, Utrecht'skerk, kudde en Herder aanbevelen. Ja, o! ja, ook Wij deelen in uw gevoel, Wij paren onze smeeking, onze opdragt aan de uwe. »Willibrord, H. Voorganger, magtige Voor»spreker bij den Heer! Wij roepen U aan, Wij kiezen »U voor altoos tot onzen Beschermer, tot Beschermer van »onze dierbare Kudde, tot Beschermer onzer geliefde »Bruid, de Kerk, aan wier geluk Wij onze levensdagen, »onze krachten wijden. Wij hebben de plaats bezocht, »van waar Gij eens door Jezus' Stedehouder als apostel »tot onze voorvaderen zijt gezonden, en op diezelfde »plaats zijt Gij Ons door dien Stedehouder tot Patroon »gegeven. o! Zegen ons dan, zegen onzen arbeid, zegen »allen, die aan onze hoede zijn toevertrouwd, en geef, »dat Wij met Hen, na het Geloof te hebben bewaard, »na Ons op aarde over den wasdom des Geloofs en den »bloei onzer Kerk te hebben verheugd, door U in de »eeuwige rustplaats worden binnengevoerd!"

Katholieken! Hoe schoon, hoe troostend, hoe treffend is het voor Ons, van Christus' Stedehouder zelven zulken Beschermheilige te ontvangen, of liever, door Dezen op zulken vriend Gods te worden gewezen! O, begrijpt de beteekenis, welke die handeling voor U heeft, beseft den zin, daarin opgesloten! Het is als zegt U de H. Vader: *Gedenkt uwe voorgangeren, die U het Woord Gods hebben verkondigd, en volgt, op den uitgang van hunnen wandel lettende, hun geloof na!* (8)

Gedenkt uwe voorgangeren, die U het Woord Gods hebben verkondigd, den H. Willibrordus en zijne gezellen, uwe vaderen in het Geloof; herinnert U met dankbare liefde, hetgeen zij U hebben achtergelaten. Hunne nalatenschap bestaat in de leer, welke Zij hier hebben gepredikt, maar daarbij tevens in het voorbeeld, hetgeen Zij Ons gegeven hebben. Dit voorbeeld diende tot steun aan hunne woorden: daarin straalde de overtuiging door, welke Hen zelven bezielde en die de harten dergenen, tot welken Zij spraken, aangreep en won. Zelven geloofden Zij vast, *leefden uit het geloof* (9) en vonden daarin den kostbaren schat van 's menschen waar geluk op aarde en in eeuwigheid gelegen. Uit zuivere liefde voor den evenmensch, voor een volk, hetgeen Zij niet kenden, hetgeen Zij echter wisten, dat nog geen deel had aan hun geluk, maar toch voor ditzelfde geluk was geroepen, staken Zij de zee over, doorkruisten deze gewesten, zochten de heidensche bewoners dezer streken in hunne verblijfplaatsen op, stelden zich bloot aan tegenwerking, haat, vervolging en dood, ontzagen geene moeijelijkheden en werden *alles voor allen, om allen voor* Christus *te winnen* (10).

Let op den uitgang van hunnen wandel; op dien dood, welke kostbaar was in het oog des Heeren: op dien dood, welke al hunne daden, al hunne vermoeijenissen, opofferingen, woorden en werken, hunnen apostolischen arbeid waardig besloot en hen met God, die het doelwit van al hun streven op aarde geweest was, vereenigde. Hun einde was kalm, omdat Zij geene wroeging ondervonden, wijl hun geweten zuiver was en hun niets verweet; hun einde was zoet, omdat Zij wisten, *aan Wien Zij hadden geloofd* (11), waarop Zij hadden vertrouwd, waarvoor Zij hadden gearbeid, waartoe Zij hadden geleefd; omdat Zij wisten, *dat de kroon der glorie voor hen wes weggelegd* (12).

Volgt dan hun geloof na! Wat beteekent dit, Beminden? Wat hebt Gij hierdoor te verstaan? Het beteekent, dat Gij even als Zij uw H. Geloof zult op prijs stellen en het beschouwen als het dierbaarste pand; — dat Gij aan de waarheden van uw H. Geloof dikwerf zult denken en die overwegen, opdat Gij daarvan geheel doordrongen moogt

(8) Hebr. XIII, 7 Les uit de Mis des H. Willibr.
(9) Verg Rom. I, 17 (10) Verg. I Cor. IX, 22.
(11) Verg. 2 Timoth. I, 12. (12) Verg. 2 Timoth. IV, 8.

zijn; — dat Gij die waarheden als leefregelen, gedurig op uwen dagelijkschen wandel zult toepassen en volgens haar u een teeder geweten vormen; dat die waarheden U zóó helder en klaar en zóó aanhoudend voor den geest zullen zweven, dat Gij daaruit in lijden immer troost, in bekoringen immer versterking, in neêrslagtigheid immer bemoediging, in verkoeling immer vuur, met betrekking tot uwen geestelijken stand immer levenskracht moogt putten. Zoo dient u het Geloof tot geleider door dit tranendal, tot geleider naar het hemelrijk; zoo strekt het U, gelijk de H. Paulus zegt, tot schild tegen de pijlen uws vijands; zoo kunt Gij den vijand weerstand bieden, *fortes in Fide: sterk in het Geloof* (13). Zoo wordt het Geloof een geneesmiddel tegen alle kwalen van uw hart en eene beschutting tegen alle stormen van ons wisselvallig leven; zoo wordt het eene bron, waaruit bij alle levensomstandigheden een stroom van verdiensten voor U opwelt en ontspringt; zoo wordt het Geloof, vereenigd met de heiligmakende genade Gods, voor U zelven en voor al uwe handelingen eene bezieling.

Het is onzen vijand zeer goed bekend, wat het Geloof voor Ons is, daarom zoekt hij het Ons te ontnemen; legt hij er zich ten minste bij allen op toe, om het te verzwakken. Van de armoede van sommigen maakt hij gebruik om hun het uitzigt te geven op verbetering van hunnen toestand, wanneer zij het Geloof verzaken. Bij anderen kweekt hij eene zucht aan naar veel-weten, diep navorschen en alles toetsen aan hunne opgevatte denkwijze, om hen eerst te brengen tot inbeelding van geleerdheid en later tot twijfelingen en eene soort van meesterschap ten aanzien van de punten des Geloofs. Het vuur der hartstogten blaast hij aan, tot bereiking van hetzelfde doel, overtuigd als hij is, dat de geest Gods in den mensch niet blijft, zoo hij geheel vleesch, dat is vleeschelijk-gezind, is. Hij wekt verveling bij het aanhooren van Gods woord, streelt de gemakzucht en boezemt den mensch een afkeer in van de godsdienst, die den strijd met de begeerlijkheden en de versterving predikt. Hij kweekt godsdienstige onverschilligheid, maakt het hart gevoelloos voor alles, waarin geene voldoening voor het ligchaam is te vinden, en onttrekt den ganschen mensch aan den weldadigen invloed, welken de eeuwige waarheden op geest en geweten uitoefenen.

»Waakt dan", Geliefden, en »staat vast in het Geloof"! (14) Wekt uwen honger op naar de spijze des Goddelijken Woords; smeekt God, dat Hij uwe leerzaamheid ten aanzien der evangelische waarheden vermeerdere, en zoekt U gestadig in eenen vertrouwelijken omgang met uwen Heer te oefenen, dan zult Gij, gelijk de Heiligen, onder wier bescherming Wij leven, ***rijk in Geloof en erfgenamen des Hemelrijks worden.*** (15)

Maar Wij danken God, dat Wij Ons over de levendigheid uws geloofs en uwen christelijken zin mogen verheugen. Wij hebben er de duidelijkste blijken van gezien, de klaarste bewijzen van ontvangen. O! Willibrord, met welgevallen zult Gij nog uit den hooge uwe kudde aanschouwen. Nog zweeft uw geest boven den akker, door U bearbeid; nog rust uw zegen op Nederland. Toen Wij, sedert het aanvaarden onzer bediening, zoo vele gedeelten van ons uitgestrekt Aartsbisdom bezochten, toen Wij er de gaven des H. Geestes kwamen brengen en de geloovigen zich verdrongen, om Ons hunnen herder te zien; wat openbaarde zich toen door die hartelijke ontvangst, welke Ons overal te beurt viel, door die godsvrucht, waarvan Wij bij onze H. handelingen waren omringd? Wat anders dan het Geloof, hetgeen U bezielt, Geliefden, en het godsdienstig vuur, waarvan Gij door Gods genade en den ijver uwer priesters ontstoken zijt! Ach, 't is waar, Wij moeten het bekennen, soms hebben Wij ook onkruid onder de tarwe aangetroffen; tot onze droefenis ondervonden Wij, dat ook de geest van onverschilligheid hier of daar een hart onder U had aangetast en besmet; wel is waar hebben Wij soms tot God moeten verzuchten, dat Hij eene ergernis, uit gebrek aan christelijke liefde, tweedragt of onzedelijkheid voortspruitende, van uit uw midden mogt wegnemen; maar dat droef gevoel werd toch bij Ons gestuit, verwonnen door het innig zielsgenoegen, hetgeen Ons het ontwaren eener algemeene vroomheid gaf. Nog zijn Wij vol van de zoetste herinneringen, aan ons verkeer onder U ontleend, en zelfs de gedachte aan de met het H. Evangelie strijdige gezindheid van enkelen wijkt voor de troostvolle hoop, dat het gebed en het voorbeeld van zoo vele deugdzamen die gezindheid zullen veranderen. En moge de Hemel het Ons gunnen, in den loop dezes jaars de streek te bezoeken, waar voor elf eeuwen (16) de H. Bonifacius stierf, daar ook zullen Wij, Wij zijn er van verzekerd, als Wij er de gaven komen schenken, die er eens Neêrlands tweede Apostel bragt, een Geloof vinden, frisch en krachtig, gelijk het moet wezen, gevoed door martelaars-bloed.

Toen Wij ook onlangs onze stem verhieven en onze Kudde om ondersteuning vroegen tot het oprigten eener kweekschool voor het Priesterschap, toen vonden Wij Ons niet te leur gesteld. Mogt ook op enkele plaatsen en door weinigen de noodzakelijkheid der medewerking tot het vormen van zielenherders niet begrepen zijn, toch heeft onze Kudde ons bemoedigd en bewezen, dat Zij onze pogingen voor het heil der Kerk hoogschat en ondersteunen wil.

Beminden, *onze vreugde en onze kroon!* (17) Wij hebben voor Christus Stedehouder getuigenis van U gegeven, en die getuigenis heeft het zoo gevoelig hart van Pius IX getroffen en met blijdschap vervuld. Een kostbare zegen is u ten loon door Z. H. geschonken, en bij dien zegen, die u voorzeker heilrijk wezen moet en dierbaar zal zijn, voegen Wij de uitstorting onzer dankbaarheid. De ondervinding heeft Ons vertrouwen bekrachtigd, en strekt Ons tot verzekering uwer blijvende medewerking en tot geruststelling voor de toekomst. Van de toekomst sprekende, zij hierbij aangemerkt, dat, ofschoon Wij door uwe giften, en de toezegging van velen Uwer voor eenige volgende jaren, in staat zijn gesteld, om met ons Seminarie een aanvang te maken, Wij desniettemin voor de voltooijing nog ondersteuning van uwe zijde behoeven. In zoodanig geval verkeeren de meeste instellingen van dien aard en van hier, dat de gestichten onzer christelijke voorouders hunne volkomenheid erlangden, door de aalmoezen en fundatien, welke daaraan voortdurend werden verschaft. Het algemeen nut en de vruchten, welke uit de opvoeding der geestelijkheid voor een gansch Bisdom en voor zulk een tal van zielen voortspruiten, bevelen onze stichting voorzeker krachtig uwer voortdurende gedachtenis aan. Daarenboven heeft de H. Kerk onder de jeugd, die tot de voldoening van hare zucht, om God aan het H. Altaar te dienen, onderstand van anderen behoefden, een H. Vincentius à Paulo en zoo veel andere godvruchtige groote mannen, zelfs Pausen gevonden, dan ziet men daarin een bewijs van het groote nut, hetgeen eene christelijke hand kan stichten, die zich voor minvermogende jongelingen, tot den priesterlijken stand geroepen, opent. Wanneer Wij nu hierbij voegen, dat het getal dergenen, die zich aan de zorg der zielen willen toewijden, voor de behoeften van ons Aartsbisdom nog immer te klein is, en er voorzeker onder de jongelieden, welke door God niet onder de vermogenden geplaatst zijn, zich onderscheidenen bevinden, die hunne krachten en levensjaren gaarne aan het zielenheil des naasten besteden willen, zoo zij in de voorbereiding daartoe slechts ondersteuning vonden, dan zal het U niet bevreemden, dat Wij nog voor de toekomst op ondersteuning bij U aandringen.

Wij eindigen met Ons in uw gebed, vooral gedurende de H. Vaste aan te bevelen, en niet alleen Ons, maar al uwe geestelijke en tijdelijke overheden, den Opperherder, die ons hoedt, den Vorst, die ons regeert, Kerk en Vaderland.

»De genade van onzen Heer Jezus Christus zij met U;
»mijne liefde blijft met U allen in Christus Jezus.
»Amen." (18).

Krachtens de Ons daartoe van den H. Stoel verleende magt, dispenseren Wij in de Vastewet voor dit jaar, gelijk voor het vorige is geschied.

En zal dit Ons herderlijk schrijven, in al de kerken van Ons Aartsbisdom, Quinquagesima, op gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven op den huize Gerra onder Haaren, op het feest van den Zoeten Naam Jezus, den 14 Januarij 1855.

De Aartsbisschop, voornoemd,
† J. ZWIJSEN,
Op last van Zijne Doorl. Hoogwaardigheid.
De Secretaris van het Aartsbisdom,
P. H. L. HENDRIKSEN.

Een barre winter — een winter, die het lijden der armen op verschrikkelijke wijze verzwaart. Men kan zich van dat lijden van zoo vele duizenden naauwelijks een denkbeeld maken. Die er getuigen van geweest zijn in hunne kelderverblijven en hen in hunne zolderkamertjes bezocht hebben — men vrage het dezen aan welk hartverscheurend lijden duizenden en duizenden hulpbehoevende natuurgenooten op dit oogenblik, in dit jaargetijde, blootgesteld zijn, en het hart krimpt in een bij 't vernemen van het antwoord. Neen, van zulk lijden valt het moeijelijk zich een denkbeeld te maken. Alles is verteerd; de dure tijd heeft spoediger dan ooit alle hulpmiddelen uitgeput. En nu? Geen sprankje vuur aan den haard, en de togt, die door elke reet heengiert, en de ligchamen bijna verstijft van koude, en niets, niets ter verwarming: een bos stroo tot ligplaats en ter naauwernood een stuk deken tot dekking; kleeding, de versleten lappen en lompen, waarmeê in het zachte jaargetijde de naaktheid dier ongelukkigen bedekt wordt, het eenige, waar zij zich in wikkelen kunnen te hunner bescherming tegen de felle koude; voedsel, een bak warme spijze eene uitzondering; het roggebrood zelfs te duur; en gewordt hun nu en dan een verwarmend voedsel, ge moet zien, met welke gulzigheid dat verslonden wordt en met welke stomme vertwijfeling men daarna zich aanziet, daar de schotel of de kan leeg is en de kinderen toch nog zoo'n honger hebben. Zóó, zóó is de toestand van duizenden en duizenden stadgenooten. En n[u] spreken wij nog niet eens van ziekten, de noodzakelijke gezellinnen van zulk een toestand; van het weegeschrei der kleinen, die wegkrimpen van koude en honge[r] en vruchteloos hun moeder om brood vragen; van d[e] stille smart der ouden van dagen, wier wanhoop zich gestadig in diepe verzuchtingen verraadt. Wij willen he[t] tafereel, dat het verblijf der armen op dit oogenbli[k] aanbiedt, niet al te somber maken: de gedachte aan he[t] ligchamelijke lijden dat geleden wordt, is reeds zoo verschrikkelijk.

Ach, wij allen, wien die gedachte vervolgt en wien door Gods goedheid, niets ontbreekt, waardoor wij on[s] tegen het nijpen der koude kunnen beschermen, ach bedenken wij het allen wel, hoe dankbaar wij behooren te zijn voor zoo vele gunsten, als wij in deze dagen genieten. Armoede en gebrek had ook ons lot kunnen zijn; wij zijn daarvoor bewaard; wij hebben het noodige; aa[n] velen zelfs is meer dan het noodige, is zelfs overvloed toevertrouwd. Betoonen wij ons daar dankbaar voor. Geven wij, geven wij mildelijk van onzen overvloed, en di[e] geen overvloed hebben, ach, besparen zij eens een enkel maal iets op hunne nooddruft, ter verzachting van zoo velen, die van alles, alles ontbloot zijn!

En aan wie daarvan te geven? Aan allen, die gebrek lijden. Niemand, die niet met eenige van dezulken bekend is. Maar, daarenboven, hoe velen telt onze sta[d] niet, die gestadig met de armen in aanraking en van nabij met hunnen nood bekend zijn, en die hen gaarn[e] met uwe liefdegiften onverwijld zullen ondersteunen e[n] verkwikken. Mogen zij in deze dagen tot een onbekrompen liefdebetoon in staat gesteld worden! Daardoor za[l] men het best toonen, dat men dankbaar is voor d[e] voorregten die men smaakt, en dat dit geslacht no[g] ver is van ontaard te zijn van zijne voorvaderlijke deugden.

Het in de *Allgemeine Leipziger Ztg.*, uit het t[e] Kassel verboden *Frankfurter Journal* overgenomen berigt, dat namelijk in het aan den weg naar Marburg gelegen katholiek stadje Neustadt, 40 gezinnen tot d[e] Evangelische belijdenis zouden zijn overgegaan, voor welk[e] de keurvorstelijke regering niet alleen een' geestelijke bestemd, maar tevens een algemeene kollekte zou bevolen hebben; dat berigt, schoon niet tot de verzinsels behoorende, is evenwel grootelijks onnaauwkeurig. Op d[it] oogenblik althans is van de reden van zulk een talrijke[n] overgang, of dat die heeft plaats gehad, hier niets bekend. Het gansche berigt schijnt alzoo voortgesproten te zijn uit de tamelijke laat ter kennis gekomen zijnde omstandigheid, dat men sinds lang voornemens is geweest om de te Neustadt wonende 40 protestantsche personen (niet gezinnen) eene behoorlijke godsdienstoefenin[g] en zielverzorging te verleenen, tot welk einde onlang[s] het doen eener kollekte is vergund geworden. De Katholieken in Keurhessen zien deze voor de godsdienstig[e] behoeften der Evangelische onderdanen aan den dag gelegde zorg der regering te liever, wijl zij daardoor d[e] hoop voeden, dat die zorg, in dergelijke gevallen, oo[k] in het belang der katholieke onderdanen zal verleen[d] en alzoo de belemmeringen verwijderd worden, welke tot hiertoe de bisschoppelijke pogingen om t[e] Hofgeismar den Katholieken de zoo dringend gevoeld[e] behoefte aan vereischte zielezorg te verleenen, verijdel[d] hebben. Deze hoop vereert de geregtigheidszin, welke[n] de Katholieken van Keurhessen de regering zoo gaarn[e] zien in praktijk brengen. (*Deutsche Volkshalle*)

Bij de Tweede Kamer is op nieuw ingekomen een ontwerp van wet, waarbij een millioen wordt beschikbaa[r] gesteld als bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grav[e] naar de Amer.

Insgelijks is de memorie van *beantwoording* omtren[t] het voorstel van drie leden tot afschaffing van den accijn[s] op het gemaal der rogge openbaar gemaakt. De heeren van Nispen van Sevenaer, Storm van 's Gravensande [en] van Akerlaken hebben in een uitgebreid stuk breedvoerig geantwoord op de gemaakte bezwaren.

Sedert eenige weken heerscht te Kaatsheuvel, de typhus zoo vreesselijk, dat er voor eenige dagen 15 lijken boven de aarde stonden. Met groote moeite, ten gevolg[e] van den bevroren grond, zijn er vier lijken begraven op één dag, zoo dat er elf overbleven. Een lijk is zeven dagen blijven staan, omdat het schier onmogelijk was om in den grond te komen. Naar men verneemt moeten de menschen voor hooge prijzen gehuurd worden om de zieken op te passen, daar ieder groote vrees heef[t] voor deze ziekte. Bij eene gehouden kollekte heeft men ruim *f* 500 bijeengebragt om het lijden eenigermate te verzachten. Op dezen oogenblik telt men nog ruim een 30tal zieken.

Bij Z. M besluit van 9 Febr. is door H. D. bewilliging verleend tot het oprigten der Duinwaterleiding-maatschappij van den Helder en Nieuwe Diep, on[der] der direktie van den heer Mr. Ch. Bosch Reitz.

---

(13) I. Petr. V, 9. (14) 1 Cor. XIV, 13 (15) Jacob. II, 5.
(16) Dood van den H. Bonifac. en gezell. 5 Junij 755—1855.

(17) Vgl. Philipp. IV, 1. (18) 1 Cor. XVI, 24.

Volgens de heden ingekomen berigten heeft in de gesteldheid der rivieren weinig verandering plaats gevonden. Het ijs bleef vast.

Op de Nederlandsche boven-rivieren nam de val van het water toe; op de beneden-rivieren bespeurde men evenwel slechts eene trage afvloeijing van het water, die toegeschreven wordt aan het vele ijs, hetwelk zich in de uitmondingen der rivieren heeft verzameld.

De Rhijn stond heden morgen te Keulen op 7 voet 10 duim, met veel drijfijs.

Het water was heden morgen, in vergelijking met den stand van gisteren, gevallen: te Hulhuizen 27 duim, te Lent 17 duim, te Pannerden 33 duim, te Arnhem 31 duim, te Westervoort 27 duim. *(St. Cour.)*

Heden heeft Z. M. de Koning zijn 39ste jaar bereikt. Men weet dat het Zr. Ms. wensch is, dat deze dag niet dan gelijktijdig met het geboortefeest van H. M. de Koningin worde gevierd.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van H. Swank, burgem van Oost- en West-Barendrecht, tot sekr. dier gemeente; alsmede A. O. H. Schreuder eervol ontslagen als officier van gez. 3e kl. bij het leger in Oost-Indië, onder toekenning van pensioen.

'sGRAVENHAGE, 17 Febr. Gisteren is door burgemeester en wethouderen alhier eene buitengewone schaalkollekte gehouden, met het doel van uitdeeling van brandstoffen en dekking aan de armen. Zij heeft ruim *f* 2700 opgebragt.

NOORDWIJK, 18 Febr. Tot eene waarschuwing voor degenen, die in de duinen konijnen delven, moge het volgende strekken:

Zekere P. S. alhier, begaf zich Vrijdag den 9 ll. tot de uitoefening dier gevaarlijke bezigheid alleen naar het duin, werd al delvende door eene zandstorting overvallen, en vond eenen vreeselijken dood. Zijn lijk werd deerlijk misvormd, diep in het konijnenhol terug gevonden.

OUDEWATER, 17 Febr. Door den heer A. M. Montijn, burgemeester dezer gemeente, is aan de ingezetenen eene lijst ter inschrijving aangeboden, om daaruit aan alle behoeftigen, zonder onderscheid van geloofsbelijdenis, op den verjaardag van Z. M. den koning, eene buitengewone uitdeeling te doen, met dat gevolg, dat zulks een betrekkelijk zeer aanzienlijk bedrag heeft opgeleverd, waarvoor brood, kaas, koffij en brandstoffen konden worden aangeschaft. Loffelijk was de medewerking door bijna al de meer gegoede ingezetenen. Met genoegen merkte men op, dat de leeraren der verschillende godsdienstige gezindheden door hunne (waaronder zeer ruime) bijdragen, en een der predikanten bovendien, door eene zeer doelmatige aanbeveling op de lijst van inschrijving zelve getoond hebben, ook van hunne zijde, dien geest van liefde en eensgezindheid te willen opwekken, waarvan de bevordering een hunner schoonste pligten is. *(N. R. Ct.)*

HET LOO, 16 Febr. Als een blijk van 's konings alom bekende mildadigheid den armen wel te doen dient, dat HD. niettegenstaande het tegenwoordige gure jaargetijde steeds laat voortgaan met ruim tweehonderd arbeiders dagelijks brood te verschaffen, door werkzaamheden in de nabijheid van het aangelegd legerkamp alhier.

Ook zal er met den aanstaanden verjaardag van Z. M. op HD. last eene uitdeeling plaats hebben van wittebrood, kaas en bier aan de armen van alle gezindheden, aan een ieder naar gelang der behoeften van zijn gezin. *(N. R. Ct.)*

DOKKUM, 17 Febr. Het weinig aangevoerde vlas ter markt, werd alhier verleden Woensdag tegen onveranderde prijzen opgeruimd, zoo ook gisteren te Leeuwarden, doch het aldaar op monsters aangebodene vlas werd gedeeltelijk tegen staande prijzen losgelaten.

De prijzen van 43 st. tot 15 stuivers worden naar kwaliteit betaald.

HONTENISSE, 15 Febr. Gisteren had te Graauw en Langendam de aanbesteding plaats van het bouwen eener nieuwe R. K. Kerk. Het werk is gegund aan zekeren Dribbens, timmerman te Neuzen, voor eene som van *f* 4690. De leverancie van alle benoodigde bouwstoffen geschiedt door het kerkbestuur.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Febr. Het schijnt thans zeker te zijn, dat de keizer in persoon zich naar het oorlogstooneel in de Krim zal begeven. De prefect van het paleis — dus verhaalt men — is reeds naar Marseille vertrokken, en de paarden voor den veldtogt bestemd zijn aangekocht. Zelfs wil men dat het manifest, waarbij de keizer aan de bevolking zijn voornemen zal bekend maken, reeds is geschreven. Prins Jerome zal tot luit.-generaal van het rijk worden benoemd, met een raad van regentschap, bestaande uit den raad der ministers en de voorzitters der wetgevende vergadering en van den senaat.

— Men wil dat het traktaat met Pruissen werkelijk op het punt is, van zijn beslag te krijgen. Het is althans opgezonden naar Berlijn en wacht nu slechts de goedkeuring des konings, 't is eenigzins hoewel niet veel, van dat van 2 December onderscheiden.

— De *Moniteur* behelst een artikel, waarin onder anderen gezegd wordt, dat de publieke geest in Frankrijk zich nooit levendiger ten gunste der regering heeft geopenbaard. Zij heeft zich geuit door beslissende feiten en ernstige daden, terwijl zij aan Frankrijk een onwederstaanbare kracht heeft gegeven, om den oorlog tot een roemrijk einde te brengen.

— Men verwacht dat met het voorjaar de operatiën in de Oostzee krachtdadig zullen worden hervat, en men vertrouwt dat de ondervinding in het vorige jaar in die streken opgedaan, thans zal leiden tot een aanval van Ruslands magt, door de vereenigde vloten der geallieerden.

— Volgens het dagblad *la Verité*, van Rijssel, van den 13 dezer, laten zich sedert eenigen tijd een groot aantal vreemdelingen, waaronder vooral Belgen, inschrijven voor het vreemden legioen, in de hoop van naar de Krim te kunnen gaan. Het zijn niet alleen Belgische deserteurs, die *deze gunst* vragen, maar veel militairen hebben ook van hunne regering vergunning gevraagd om dienst in het legioen te mogen nemen. Door die vele engagementen zou, naar men verzekert, onze regering besluiten, om zeer spoedig een tweede vreemden legioen te vormen, daar het eerste legioen reeds een aanzienlijk aantal mannen telt.

— Te Marseille zijn met de *Hydaspe* tijdingen aangebragt uit Konstantinopel, loopende tot den 8sten dezer.

De Divan heeft beraadslaagd over eene aanvrage van Engeland, om 15,000 Turken, die onder de bevelen gesteld zouden worden, van Engelsche officieren.

De generaals Pelissier en Rivet, zijn weder naar de Krim vertrokken, waar steeds Fransche versterkingen blijven aankomen.

Generaal Liprandi was op de hoogten van Balaklava teruggekeerd met 30 000 man.

40,000 Russen, onder bevel van Osten Sacken, maken zich gereed Eupatoria aan te vallen, dat door 20,000 man en geduchte aardenwerken verdedigd wordt, zoodat het niets te vreezen heeft.

Churchid-pacha en generaal Guyon waren voor Sebastopol aangekomen.

Generaal Niel laat veel spoed maken met de belegeringswerken.

Het weder was fraai. De toestand der Engelschen was verbeterd door het ontvangen van warme kleedingstukken en houten huizen. De geallieerde troepen verlangen den strijd. Hun aantal beloopt 115,000.

De Russische versterkingen, die in de laatste twee maanden in de Krim zijn aangekomen, worden op 100,000 man begroot, waarvan echter een derde te Perekop is gebleven.

Tijdens de Russen en de geallieerden gereed waren tot een algemeenen aanval, deden de eerstgenoemden een nachtelijken uitval uit Sebastopol op de Fransche belegerings-werken, die teruggeslagen werd. Te gelijkertijd had in de rigting van de Tschernaia een aanval plaats op de Engelschen, die ondersteund door eene Fransche brigade, de Russische divisie terugsloegen, nog vóór de aankomst van generaal Bosquet.

— Het *Journal de St.-Petersbourg* behelst een keizerlijk manifest van den 10den, waarin gezegd wordt, dat de Czaar in de hoop van zonder verderen strijd tot de erlanging van den waarborg voor de regten der geheele Christenheid in Turkije te geraken, er in heeft toegestemd in onderhandelingen te treden.

»Intusschen noodzaken de aanhoudende krijgstoerustingen der vijanden mij, zoo spreekt de Czaar verder in dat manifest, om alle middelen van verdediging, die God mij geschonken heeft, te vermeerderen, en overtuigd van de hulp der Voorzienigheid en rekenende op de liefde mijner onderdanen, beveel ik de algemeene organizatie van de geheele militie in het rijk, volgens een speciaal reglement."

— Men schrijft uit Janina aan den *Moniteur:*

»In Epirus en Albanie zullen aldra wezenlijke en opregt gemeende verbeteringen ingevoerd worden. Men herinnert zich, dat ten vorige jare een buitengewoon kommissaris der Porte, Fuad Effendi, derwaarts gezonden werd met last om den opstand onder de Christen bevolking te dempen en onderzoek naar hare grieven te doen; van zijne zending terugkomende, ontwierp Fuad een plan van hervormingen; dit is door den Divan aangenomen, en Izzet Pacha, de nieuwe gouverneur van Epirus, is met de uitvoering belast. Volgens zijne instructien moet bij het personeel der administrative en regterlijke beambten zuiveren, en aan de irreguliere krijgsmagt alsmede aan de grenspolitie eene nieuwe organisatie geven, met het doel om aan de struikrooverij een eind te maken en de oorzaak weg te nemen van grieven die voor Turkije en insgelijks voor Griekenland zeer nadeelig werken."

— De parlementaire kommissie, belast met het nitbrengen van een rapport over de handelingen, waarvoor de koningin-moeder als verantwoordelijk zal worden beschouwd, heeft zich naar den hertog der Overwinning begeven, om te verklaren, dat zij door de regering bijgebragte argumenten niet krachtig genoeg vindt om de uitzetting der koningin-moeder en de sequestrering harer goederen te regtvaardigen. De quæstie werd verwezen naar den ministerraad, die besloten heeft dat de commissie belast zal worden, om zelve uit de handelingen van Maria Christina die feiten op te sporen, die zij het meest geschikt zal oordeelen, om de door de regering ten opzigte van haar genomen maatregelen te billijken.

— De oudste dochter van Maria Christina uit haar tweede huwelijk is ten huwelijk gevraagd door prins Stanislaus Czartorysky.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Feb. Het onlangs door den heer Roebuck in het Lagerhuis voorgestelde en toen aangenomen voorstel is thans beperkt tot het instellen van een onderzoek naar hetgeen tot dusver met het Engelsche leger in de Krim geschied is. Daarop is een komitté van 11 leden benoemd, waarvan 8 leden bij het aannemen van het primitive voorstel tegen de regering hebben gestemd.

Met lord John Russell's gezondheid is het beter, zoodat hij aanstaanden Dingsdag zal vertrekken.

Vijftien nieuwe regimenten van linie, die in den oorlog gehard zijn, zullen naar de Krim vertrekken.

— Ter vervanging van de verboden *Lloyd* is aan den heer Warrens de koncessie verleend tot het uitgeven van een nieuw dagblad, dat onder den titel van *Oesterreichische Zeitung*, den 15 dezer maand verschijnen zal. Derwijze wordt het gezag der wettelijke overheid ten volle geëerbiedigd, terwijl men tevens aan staatkundige bekwaamheden eene schuldige achting bewijst.

— De Parijsche korrespondent van den *Times* zegt, dat de toetreding der Napelsche regering tot de alliantie der Westersche mogendheden als een *fait-accompli* beschouwd wordt. Doch even als Sardinië een traktaat met Frankrijk en Engeland heeft gesloten, wil de Koning der Beide Siciliën het zijne alleen met Oostenrijk teekenen. De *Times* deelt ook onder zijne laatste berigten eene dépêche uit Napels mede van den 15, waarin gezegd wordt, dat de Koning den 4 een kabinetsraad gepresideerd heeft. In dezen raad werd de toetreding van de Napelsche regering tot het traktaat tusschen de Westersche mogendheden en Turkije in overweging genomen. De Russische gezant, graaf Orloff, heeft met zijn kanselarij Napels verlaten, om zich naar Caserte te begeven.

STADSNIEUWS.

Heden, 17 Februarij, teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

	's avonds	8	ure	8	graden.
18 Febr.	's nachts (laagste stand)			7½	»
	's morgens	8	ure	11	»
	's middags	12	»	18½	»
	's namiddags	4	»	17	»
	's avonds	8	»	13½	»
19 Febr.	's nachts (laagste stand)			16	»
	's morgens	8	ure	25	»
	's middags	12	»	27½	»
	's namiddags	4	»	27½	»

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Febr. Tarwe bij kleinigheden als voren verkocht: 128 ℔ b. Poolsche *f* 470, 475, *f* 480 naar deugd.

Rogge tot verhoogde prijzen met meer handel; verkocht: 119 ℔ Archangel *f* 318; 121, 123 ℔ Pruissische *f* 308; 316; 117 ℔ n. Geldersche *f* 285 aan de Zaan.

Garst in een doen: 113 ℔ n. Deensche *f* 228.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend; 120 ℔ Gordijker *f* 260.

Op 9 vaten Olie in Maart ek. 91½; April ek. *f* 90½ &. *Raapolie* op 6/w. *f* 53½; Vliegend *f* 52; 1°. Mei ek. *f* 50½, ¼; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44¼, 5. *Lijnolie* op 6/w. *f* 40½; Vliegend *f* 39; 1°. Maart ek. *f* 39¼, April *f* 39½, ¾; Mei *f* 40½ Sept. *f* 41½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 47½; Vliegend *f* 46.

MIDDELBURG, 15 Febr. In den handel ging heden al zeer weinig om, de konsumptie alleen heeft gekocht, om in hare behoefte te voorzien, en daarvoor vorig week prijzen betaald.

LONDEN, 16 Febr. SUIKER. *Ruwe.* Tot eene verhooging van 6 d. met veel handel. Crushed met weinig zaken voor uitvoer.

KOFFIJ. In alle soorten flaauw. Native Ceylon tot 45 s. 6 d. a 46 s. afgegeven zijnde, iets lager.

THEE. Met weinig zaken flaauwer gestemd.

RIJST. De markt is vaster met veel vraag voor de pellerij. — Men heeft betaald voor zeilende Aracan 11 s. 6 d., alsmede in loco voor blank Bengaalsch 12 s. 9 d. a 13 s., Madras 13 s.

TALK lager verkocht. Petersburger 56 s. 6 d.

GRANEN zonder prijsverandering, met slechts weinig zaken.

BOTER. Met geregelden aftrek voor de puike soorten. Puike Vriessche 112 a 114 s.; mindere 98 a 104 s.; Hollandsche 88 a 96 s.; Zwolsche 100 a 108 s.

KAAS zonder vraag. Edammer 53 a 56 s.; Goudsche 44 a 52 s.; Kanter 25 a 26 s.

LIVERPOOL, 16 Febr. KATOEN in eene aanhoudende flaauwe stemming zonder prijsverandering.

BORDEAUX, 15 Febr. VOORLOOP. 3/6 staande op 175 fr.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	17 FEBR. 4½ u. gebl.	19 FEBR. 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.	60 11/16	60 7/16	à	60½	
Dito Dito . . . . . 3 „	71⅞	71¾	„	71⅞	
Dito Dito . . . . . 4 „	89⅝	89½	„	89 9/16	
O. I. Leening 1844 . 4 „	89		„		
Amortis. Syndik. . . 3½ „	88¾		„		
Handel-Maatschappij . 4½ „			„		
Haarlemmermeer . . 5 „			„		
Aand. Rijn-Spoorweg . 4½ „			„		
„ Holl. Spoorw.-M. „			„		
Obligatiën . . . . . 4½ „			„		
Maatschappij van Weld. 4 „			„		
Aand. Ned. Bank . . „			„		
België . . . . 2½ „			„		
Dito bij *Rothschild* . . 2½ „	49		„		
Frankrijk, Obligatiën . 3 „			„		
Spanje, Onbep. Stukken 1 „	17 11/16	17 11/16	„	17⅝	
Dito . . . . 3 „	36¼		„		
Dito Binnenl. à 6/m. . 3 „	30¾	30 9/16	„	30⅝	
Coupon-Bewijzen . . .	4⅜	4 9/16	„		
Amortisable Schuld . .	4 1/16		„		
Portugal, te Londen . . 3 „	37 11/16	37½	„	37 9/16	
Dito Uitgestelde	15¾		„		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816 5 „	100½	99¾	„	100¼	99¾
Dito Dito 1828 en 1829 5 „	100¼	99½	„		
Cert. bij dito 1831 en 1833 5 „		82	„		
Dito . . . . 4½ „		86	„	86½	
Dito bij *Hope* . . . 4 „	75		„		
Dito bij *Stieglitz en C°.* 4 „	74⅛		„		
Dito bij id. 5de Serie . 4 „			„		
Certifikaten te Hamburg 5 „	85		„		
Inschrijving in Assignat. 6 „			„		
Certifikaten van dito . 6 „			„		
Engelsche Russen . .			„		
Polen, Certifikaten . . 4 „	66¾		„		
Dito Aand. met Lot. fl. 500	138		„		
Oostenrijk, Metalliek . . 5 „	61½	60⅞	„	61½	
Dito Nieuwe 1847 . . 2½ „	31 1/16	30 15/16	„	31 1/16	
Dito 1851 en 1852 . . 2½ „	31 1/16	30 15/16	„	31 1/16	
Dito Nieuwe . . . . . 5 „	72¾	72½	„	72¾	
Dito 1854 . . . . . . 5 „	72⅝	72½	„	72¾	
Ween. Bank bij *Goll en C°.* 5 „			„		
Dito . . . . 4 „			„		
Aand. met Loting fl. 250 „			„		
Nieuwe dito 1854 . .	*f* 248		„		
Pruissen . . . . 4½ „		181¾	„	182	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.			„		
Dito Orig.			„		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer* 5 „			„		
Denemarken, Leen. te Lond. 5 „			„		
Louisiana bij *Hope* . . . 5 „			„		
Braziliën . . . . 5 „			„		
Dito 1843 . . . . . . 5 „			„		
Mexiko . . . . 3 „	20 5/16	19 15/16	„	20⅛	
Dito Onbepaalde . .	19 13/16	19 15/16	„	20⅛	
Peru . . . . 4½ „			„		
Grenada, à £ 100 . . . 2½ „			„		
Dito Uitgestelde . . .			„		
Ecuador à £ 100 . . .		3 1/16	„		
Venezuela, à £ 100 . . 3¾ „			„		
Dito Uitgestelde . . . 1¼ „			„		
Grieken, te Londen . . 5 „			„		

Nat. Met. 63 11/16, 64; 5 pCt. Stieglitz 81.

Bij tragen handel was de markt heden, tengevolge van verkooporders, zeer ongunstig gestemd, vooral ten opzigte van Russische en Oostenrijksche fondsen.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 55 11/16	Livorno	2/m.	*f* 38¼
„	zigt	„ 56 7/16	Napels	„	„ 8¼
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg . . .	„	„ 1.73
„	zigt	„ 56	Weenen	6 w.	„ 27⅝
Madrid	3/m.	„ 243	Augsburg . . .	„	„ 85½
Cadix	„	„ 243	Frankfort . . .	„	„ 99⅝
Sevilla	„	„ 240	Hamburg . . .	2/m.	„ 35¼
Bilbao	„	„ 241	„ . .	zigt	„ 35½
Lissabon	„	„ 41⅛	Londen . .	2/m.	„ 11,65
Porto	„	„ 41⅛	„ . .	zigt	„ 11,75
Genua	2/m.	„ 45¾	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 17 Febr. Fransche 4½ pc. 94.90; 3 pc. 66.15; 3 pc. Spanje —; id. 1 pc. —; 5 pc. Met. 82; Rom. Leen. 82.

LONDEN, 17 Febr. Consols 91, 3 pc. Spanje buitenl. 36⅛; 1 pc. dito 17⅝; Comité-Bewijzen 4⅜; Passivo 4⅛; 5 pc. Rusl. 98½; 4½ pc. dito 87⅝; 4 pc. Holl. 92½; 2½ pc. id 61¾; 5 pc. Sardinië 84½; Brazilië 99⅞; 4½ pc. Peru 69½; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 20⅞; 4 pc. Portugal 42; Turkije 75⅛; Ecuador —; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 17 Febr. Met. 5 pc. 82½; id. 4½ pc. 71¼; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.26, Amst. ——; Parijs 150, Goud 32½; Zilver 27½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 17 Febr. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 85; 5 pc. 95½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 15⅝; Parijs 78³/₁₂; Amst. 139½; Weenen —; Petersburg 98⅞.

HAMBURG, 17 Febr. Spanje 3 pc. 28¾; id. 1 pc. 16⅜; Rusl. 5 pc. 92½; 3 pc. Mexikanen 14; 5 pc. Sardinië 79¾; Wissel op Amst. —.—; Londen kort —.—.

FRANKFORT, 17 Febr. 5 pc. Met. —; 3 pc. Spanje binnenl. —; id. 1 pc. 17½; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Febr. Larsen, Jacobus Dass, Malmö.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 6 Jan., op 7° N. Br., 24° W. L.: Vier Gebroeders, kapt. C. Vonk, van Batavia naar Amsterdam.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 Febr. in lading naar:

Keulen	D. Hogewegh, Prins Emil.
„	E. Haasters, Colln N°. 15.
Mainz	J. B. Kierschreiber, Mainz N°. 5.
Manheim	C. Neff, Ocean.
Wessel	P. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Dusseldorp & Neus	C. W. Lenkering, Niederrein N°. 12.

Rijnhoogte ARNHEM 17 Febr. 4 el 5 duim.
KEULEN 17 „ 8 vt. 0 „

Advertentiën.

(638) Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, C. G. B. GRAM, geliefde Echtgenoot van P. M. J. VOSSEN,
Doctor in de Genees- en Verloskunde.
GELDROP bij EINDHOVEN, 16 Februarij 1855.
Eenige kennisgeving.

(626) Heden avond circa acht ure behaagde het den Alwijzen God, onzen aller dierbaren Herder, den Wel-Eerw. Heer J. M. SCHRIEVER, R. K. Pr. en Pastoor van Steenwijkerwold en Steenwijk, na eene ongesteldheid van slechts eenige dagen, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen, in den ouderdom van 77 jaren en bijna vier maanden, na alvorens met de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn geweest.

ZEw. was reeds vroeger hier kapellaan geweest, en werd in 1821 hier als Pastoor gezonden; door zijne langdurige en ijvervolle bediening was ZEw. als het ware voor ons allen een zorgende vader geworden en werd als zoodanig door elk geacht en geëerd. Lang zal ZEd. aandenken bij de gemeente in zegening blijven.

STEENWIJKERWOLD, H. SPITZEN,
den 13 Februarij 1855. Executeur.

(630) Heden overleed na voorzien te zijn met de H. H. Sacramenten, in den ouderdom van bijna 30 jaren, Mejufvrouw RENERA KOOIJMAN, Echtgenoote van J. H. PUTMAN, Jz.
OUDEWATER, 15 Februarij 1855.

(634) Heden ontsliep tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, na een langdurig maar geduldig lijden, voorzien van de genademiddelen der H. Kerk, mijne teeder geliefde Echtgenoot JACOBA MARIA VAN DER BURG, in den ouderdom van ruim 54 jaren.
L. G. BRUKERS.
SCHIEDAM, 16 Februarij 1855.

(629) Den 15 dezer overleed te Bergharen tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van bijna 36 jaren, onze hartelijk geliefde Broeder en Behuwdbroeder, de Wel-Edel-Geboren Heer Jonkheer JULES CORNELIS CAROLUS VAN BOMMEL, in leven Burgemeester der Gemeente *Bergharen*, *Batenburg* en *Horssen*, na voorzien te zijn van de laatste H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk.
LEYDEN, Uit aller naam,
17 Februarij 1855. P. E. M. VAN BOMMEL.
Eenige kennisgeving.

(636) Gisteren avond overleed tot onze allerdiepste droefheid, onze dierbare Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw de Wed. A. WIJNEN-BIESHAAR, in den ouderdom van ruim 65 jaren, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden.
CULENBORG, G. M. WIJNEN.
den 17 Februarij 1855. E. A. WIJNEN-KENKEL.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 2 Maart 1855, des namiddags drie ure, zal onder nadere goedkeuring in het lo[k] der gewezene Bank van Leening, in het openbaar wo[rden] aanbesteed:

Het Bouwen eener Nieuwe Pastori[e] met belendende Woning,

voor de Cathedrale Kerk van het Bisd[om] van *'s Hertogenbosch*,

met bijlevering van de daartoe benoodigde bouwstof[fen], alsmede het Afbreken en Opruimen der thans al[daar] aanwezige Gebouwen.

De aanwijzing in loco zal op Zaturdag den 24 [Fe]bruarij des voormiddags ten 10 ure plaats hebben.

Nadere inlichtingen deswegens te bekomen bij [den] Architekt der Cathedraal J. BOLSIUS te 's Hertogenbo[sch], *brieven franco;* alwaar mede aftrekken der teekenin[gen te] verkrijgen zijn; terwijl bestekken te bekomen zij[n bij] J. J. ARKESTEYN EN ZOON, Boek- en Courantdrukker[s] daar, voor den prijs van één Gulden. (

(632) In de Gemeente Dreumel, bijna 1800 zi[elen] tellende, gelegen één uur beneden Tiel, in Maa[s en] Waal, Provincie Gelderland, verlangt men gaarne [ge]vestigd te zien, een **Genees-, Heel- en Ver[los]kundige**, tegen eene billijke toelage van Gemeent[e] wege. Degenen welke hiertoe mogten genegen zijn, voegen zich zoodra mogelijk, liefst in persoon, o[nder] overlegging van de vereischte bewijzen, bij den Burgemeester dier Gemeente.

R. K. ZANGSCHOO[L]

ONDER DE LEIDING VAN DEN HEER

WILHELMUS SMITS.

Ouders of Voogden worden uitgenoodigd ter insc[hrij]ving hunner kinderen of pupillen, zich te vervoegen het lokaal van de Bibliotheek der Heeren-Vereeniging Weldadigheid, in de Nieuwe Spiegelstraat, X, N° op Dingsdag den 13den en Dingsdag den 20sten Febr[uarij] des namiddags van 1 tot 3 ure.

Namens de Kommissie,
J. H. VAN BORN, *R. K. Pr. Pres[es]*
(637) A. H. WALTER, *Sekretaris.*

(635) Door Gebr. VAN LANGENHUYSEN te 's Gra[ven]*hage*, wordt uitgegeven:

ALGEMEEN REGLEMENT voor de best[uren] der parochiale en andere katholieke [ge]stellingen van Liefdadigheid, met een toe betrekkelijk herderlijk schrijven van Z. H. W. Bisschop van Haarlem à 25 Cents.

(625) Bij de meeste Boekhandelaren te Amsterda[m en] verder alom te bekomen:

DE LOTGEVALLEN

VAN

LEVIE MOZES ZADOK IN DE KRI[JG]

Geïllustreerd door zijn vriend BRAM, met den uitl[eg] bij door zijn kleinen broer LIJPIE.

Al hetwelk ook gezongen kan worden op de wijs v[an]
Wie de wie de wie bom bom.

Prijs 25 Cents.

(635) Door den Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM te *Utrecht*, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gest[eld]:

Het smartlijk lijden en sterven van onzen Heer Jesus Christus. Gebeden- en Med[itatie]boek gedurende den H. Vastetijd, door den H. ALPH. MAR. DE LIGUORI; naar het Italiaansch, doo[r den] Eerw. Pater J. LOOYAARD. Prijs . . . . *f*

Voorts van denzelfden H. Schrijver:

Jesus Christus overwogen in het H. Sacrament des Altaars . . . .
De Heerlijkheden van Maria, 2 deelen . . . .
Zegepraal der Martelaren of Levens der Beroemdste Martelaren der Kerk . . . .
Eeuwige Waarheden of Voorbereiding tot den dood . . . .
Weg der Zaligheid, benevens eenige Overwegingen van de Eeuwige Waarheden . . .
De Christelijke Deugden en de Middelen om dezelve te verkrijgen . . . . . .
De volmaakte Christen, of Inleiding tot de Christelijke Volmaaktheid. . . . .
De Ware Bruid van Jesus Christus . . . .

(589) Bij JOH. NOMAN EN ZOON, te Z.-Bommel, is van de pers gekomen en alom te bekomen:

DE APRILBEWEGING EN DE OUDE ORANJE-PARTIJ.

Gr. 8° à *f* 0.50.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.